

Varkaushävikki ja siihen liittyvä tiedonvaihto poliisin kanssa

Mikko Koskinen
SOK

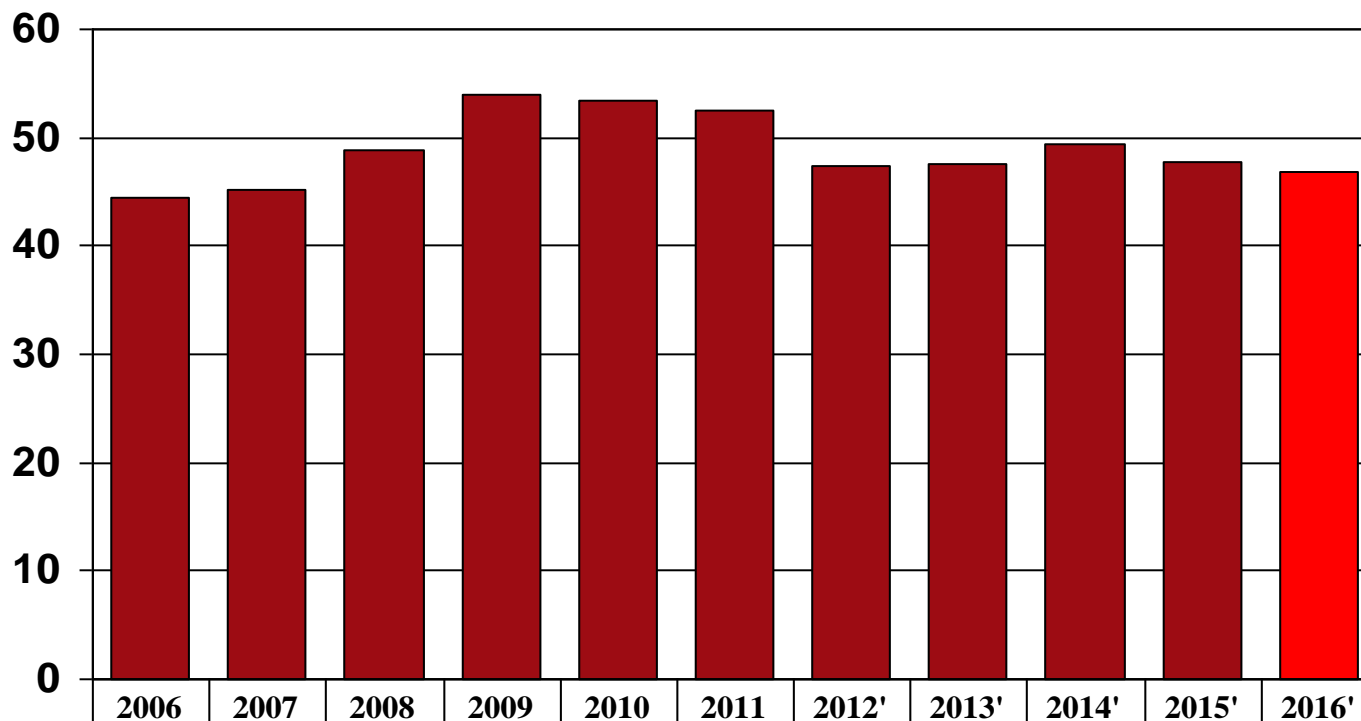

Haasteita nykytilanteessa

- ▶ Seuraamukset näpistyksistä ja varkauksista
- ▶ Poliisin ja oikeusviranomaisten resurssien riittävyys
- ▶ Ilmoitusaktiivisuuden lasku
- ▶ Kaupan tehokkuusvaateet
- ▶ Yleinen piittaamattomuus ja eriarvoistuminen
- ▶ Liikkuva rikollisuus
- ▶ Kahdensuuntaisen tiedonvaihdon haasteet

Poliisille ilmoitetut myymälävarkaudet ja näpistykset 2006 – 2016

tuhatta

■ Myymälävarkaudet	44,444	45,266	48,803	53,877	53,439	52,539	47,364	47,531	49,379	47,675	46,806
--------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Lähde: Tilastokeskus

Arvio myymälävarkaushävikin vuosikustannuksista 2016

▶ Kaupan myynti (sis. alv)	46 mrd €
▶ Varkaushävikki	480 milj. €
▶ Hävikintorjunta- ja suojauskulut	100 milj. €
▶ Kokonaiskustannus	580 milj. €

▶ Lähde: Kaupan liitto

Hävikin merkityksestä

Hävikki	Myyntikate				
%	50 %	40 %	30 %	25 %	20 %
6	13,6	17,6	25,0	31,6	42,9
5	11,1	14,3	20,0	25,0	33,3
4	8,7	11,1	15,4	19,1	25,0
3	6,4	8,1	11,1	13,6	17,7
2	4,2	5,3	7,1	8,7	11,1
1	2,0	2,6	3,5	4,2	5,3

Mitä tuotteita

Kriteeri	Selite
Jälleenmyytävissä / kiinnostavuus markkinoilla	Tuotteet, joiden jälleenmyyntiarvo on korkea ja/tai jälleenmyyntimarkkinat ovat korkeat
Piilotettavissa oleva / pienikokoinen	Tuotteet, jotka on helppo kätkeä vaatteiden, laukkujen tai toisten tuotteiden / tuotepakkausten sisälle
Helposti saatavilla / esillepano	Tuotteet, jotka sijaitsevat kameravalvonnan ulottamattomissa ”kuolleissa kulmissa” tai asiointipisteiden / kassojen näkyvyyden ulottamattomissa
Ei-jäljitettävissä oleva	Tuotteet, joiden alkuperää ei voida tunnistaa esim. ei omat merkit
Ajankohtainen / trendikäs	Tuotteet, jotka on erityisen kiinnostavia tai tarpeellisia tietyssä ajankohtana esim. vuodenaikojen mukaisesti, ilmiön aiheuttama kiinnostus tuotteeseen
Merkki / brändi	Tuotteet, jotka ovat laajalti tunnettuja brändituotteita
Helposti liikuteltavissa oleva	Tuotteet, joita voi kantaa huomaamattomasti mukana esim. vaatteet ja laukut

Varkaushävikin ennaltaehkäisy

- ▶ Siisteys, järjestys, valaistus ja yleisilme kunnossa.
- ▶ Asiakkaat huomioiva, näkyvillä oleva, tietoa jakava henkilökunta ja yhteistyökumppanit.
- ▶ Tietoisuus varkaushävikkiherkistä tuotteista ja varkauspaikoista ("aarrekartta" ja valvonnan kohdentaminen).

Varkaushävikin ennaltaehkäisy

- ▶ Varhainen puuttuminen ongelmatilanteissa (epäilyttäviin henkilöihin reagointi ja kohdennettu valvonta, tunnettujen varkauksiin syyllistyneiden tai varkautta yrittävien poistaminen, kiinniotto)
- ▶ Henkilöturvallisuus ennen omaisuutta (toimenpiteistä luopuminen, ongelman hoitaminen jälkikäteen)
- ▶ Rikoksista ja epäilyttävästä toiminnasta ilmoittaminen

Varkaushävikin ennaltaehkäisy

- ▶ Oikein mitoitettu ja käyttötarkoitukseen suunniteltu kameravalvonta (valvotaanko ennalta vai tallennetaanko vain?)
- ▶ Aktiivinen ja uusinta teknologiaa hyödyntävä tuotesuojaus
- ▶ Tuotteiden piilotuspaikkojen / hälytinten irrotuspaikkojen poistaminen
- ▶ Oikein mitoitettu turvallisuuspalvelu (vartija, hälytysvartija, turvamyyjä, myymäläetsivä)

Henkilökunnan aiheuttaman varkaushävikin ennaltaehkäisy

- ▶ Motivaatio ja työhyvinvointi hyvälle tasolle
- ▶ Yhteen hiileen puhaltaminen, hyvän työyhteisön merkitys
- ▶ Avoin ilmapiiri ilmoittamiselle
- ▶ Yhteiset, selkeät pelisäännöt
- ▶ Säännönmukainen valvonta ja seuranta

Tiedonvaihto poliisin kanssa

- ▶ Aktiivinen ilmoittaminen
- ▶ Liikkuvan rikollisuuden pysäyttäminen (tiedustelu, rikoksenvalmistelu)
- ▶ Yhteinen pilotti käynnistymässä sähköisestä ilmoittamisesta ja mahdollisesta tiedonvaihdosta.
- ▶ Uusi anastusilmoituslomake käyttöön.